

Kůrovcem napadený strom nelze zachránit. Jak ochránit napadené dříví?

Zkušenost potvrzuje, že kůrovcem napadený strom nelze zachránit. V tomto článku se budeme věnovat možnostem ochrany a metodám asanace napadeného dříví a ochraně skládek.

Lze zachránit strom napadený kůrovcem? Proč nemůže napadené dřevo zůstat ležet v lese? Jaká metoda asanace je pro boj s kůrovci vhodná?

Zajímá vás více? Přečtěte si i další články na podobné téma.

Také vás zajímá, jak je to vlastně se záchranou stromů napadených kůrovcem? A jak je možné předejít šíření tohoto škůdce? Ochrana smrkových porostů před dalším rozšiřováním lýkožrouta smrkového je možná prakticky pouze za pomoci včasné a účinné asanace.

I když se mnozí často domnívají, že kůrovcem napadený strom je možné zachránit, bohužel tomu tak není. Při nalezení napadeného stromu nemůže být řeč o jeho záchraně, ale spíš o možnosti zamezit nákaze okolních stromů vylétávajícími brouky. Jedná se o jistou formu epidemie stromů, které pokud chceme zabránit, je třeba nakažené jedince od ostatních zcela izolovat.

Metod asanace je celá řada, z nichž každá má své výhody a nevýhody. Dělíme je zpravidla na mechanickou asanaci (odkorňování pomocí škrabáku, adaptérem na motorovou pilu, speciálním odkorňovacím strojem nebo harvestorem) a chemickou (postřikem nebo za pomoci speciálních sítí).

Z hlediska účinnosti jasně vyhrává mechanické ruční odkornění škrabákem, které je ale zároveň natolik pracné, že je v podmínkách kalamity nepoužitelné. Obdobně účinná je metoda asanace využívající odkorňovací hlavice na harvestoru, která by zásadním způsobem mohla pomoci při řešení současné kůrovcové kalamity. Lýkožrout smrkový neboli kůrovec také může být zlikvidován při svozu dřeva na sklad, pokud dochází k jeho rychlé úpravě. Při použití strojů, zkracování a poškození kůry totiž často dochází k úhynu dospělých brouků i larev. Problémem je ale samotný převoz na sklad, při kterém může docházet k rojení a napadení porostů nacházejících se podél transportní cesty. Chemická asanace spočívá v použití postřiků na kůru jednotlivých stromů a je tedy složitě realizovatelná na velkých objemech dřeva. Navíc je její účinnost omezená řádově na několik týdnů.

Velkým problémem při současné kůrovcové kalamitě je nejen ochrana dosud nenapadených smrkových jedinců přímo v lese, ale i ochrana skládek dřeva takovým způsobem, aby nedocházelo k dalšímu vylíhnutí a šíření kůrovce. Na

skládkách se nachází velké množství dřeva po dlouhou dobu, odbyt vázne a je žádoucí zajistit již napadené dřevo proti šíření kůrovce směrem k nenapadeným stromům. V případě skládek se nabízí patentovaná metoda za využití ochranných fólií, které zabrání přístupu kyslíku a tím i zakonzervování dřeva na dlouhou dobu, nebo pokrytí skládek insekticidními sítěmi.

Tento výčet metod ale zdaleka není vyčerpávající a technologie jdou vpřed i v lesnictví. V současné době je testována možnost fumigace skládek zakrytých plachtami, ale také třeba využití tzv. mokrých skládek.

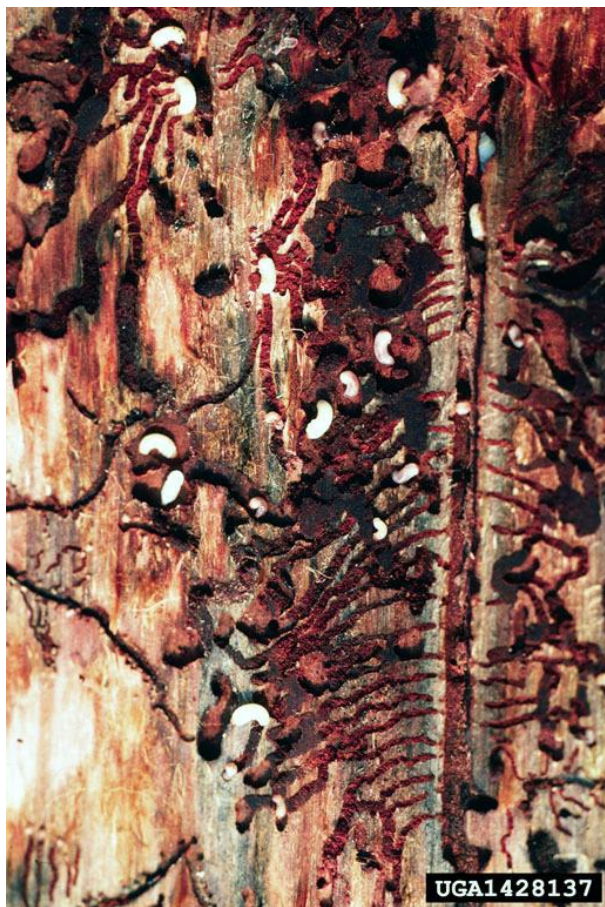
Úspěšnost všech metod vždy závisí na kvalitě jejich provedení v praxi i na klimatických podmínkách – velmi chladné počasí s teplotami do 5–6 °C zabraňuje líhnutí kukel a vylétávání dospělců. Častým problémem, se kterým se také setkáváme, je „pouhé“ dodržení zákona takovým způsobem, kdy je napadené dřevo vyvezeno za hranici lesa, tam je ale ponecháno bez odpovídající asanace. V takovém případě dochází k dalšímu šíření nákazy s nulovou efektivitou v boji proti kůrovci.

Lýkožrout lesklý (kůrovec) – *Pityogenes chalcographus*

Lýkožrout – drtinky – kůra napadeného stromu

Lýkožrout smrkový – larvy

Lýkožrout smrkový – požerek